

almindelige Ord sagdes, at der skulde staffles en behørig Betryggelse for disse Pensioner, saa vilde det følge af § 5, som siger, „at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har at sørge for Udførelsen af denne Lov,“ at, hvis det efter Sagens særdeles Omstændighed fandtes at være hensigtsmæssigt, saa kunde Ministeren benytte oftmævnte Anstalt. Jeg maa iøvrigt bemærke, at noget Tab er der i det Hele forbundet med at gaae ind paa denne Afgjørelsesmaade. Livrenter- og Forsørgelsesanstalten er nemlig kun bygget paa en Rentesfod af $3\frac{1}{2}$ pCt., og derfor falder Renten noget dyrere, end man efter Probabilitetsforholdet kunde formode, at den vilde komme for Rasken, som nyder 4 pCt. af sine Capitaler. Det andet Punkt, med Hensyn til hvilket jeg kunde ønske en Forandring i Lovudkastet, er det, at samme gaaer ud paa, at man ikke maa lade den Deel af Formuen, som skal være bestemt til geistlige Enkers Forsørgelse, falde til Hjelpeenkassen, men at den skal bruges til extraordinaire Pensioner, som aarligt bliver bestemt. Jeg har søgt at vise, hvorledes disse Hjelpekasfer, som ere høist velgjørende Indretninger, da de sikke de geistlige Enker imod de største Ulemper, der kunde møde dem med Hensyn til deres Pensioner, nemlig imod at de ikke skulde beholde den hele Pension, der engang er tillagt dem, men dele den med andre Enker, — hvorledes disse høist velgjørende Indretninger, navnlig i Jylland, staae paa saa svage Fødder, at de, forsaavidt de virkelig finde Sted, høiligen kunne trænge til en Understøttelse ved en saadan Fond som den omhandlede. Jeg har ophyst dette med Exempler idet jeg har anført, at Hjelpekasfer, som have været meget bedre funderede end idetmindste to af dem, som ere i Jylland, — den Ribeske og den Viborgske — dog ikke siden have været istand til at opfylde deres Forpligtelser, hvilket har gjort, at en Pensionskasse efter hele Geistlighedens Ønske er blevet ophævet, og en anden Hjelpekasse er bleven vedligeholdt deels ved en temmelig betydelig Forhøielse af de oprindeligt bestemte Contingenter og deels ved Hjælp af Tilskud fra den egentlige Pensionskasse, hvilken nemlig i Sjælland Stift, fordi den tildeels er funderet paa de oprindelige

Donationer, er i saa god en Tilstand, at de kunde taale det, men som i andre Stifter staaer paa en meget ringere Fod. Jeg har iøvrigt paa ingen Maade villet gjøre noget bestemt Forslag om, at ethvert Stifts Andeel af den omhandlede Capital skulde benyttes netop til Hjelpekasferne, men har troet, at, naar Loven i Almindelighed sagde, at den Halvdeel, som tilfalder Geistlighedens Enker, skal anvendes til deres Bedste, at den efter Beslutning af Landemødet, med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, skulde anvendes enten til at styrke disse Hjelpekasfer eller ogsaa paa anden Maade til de geistlige Enkers Forsørgelse, saa var det Alt, hvad der behøver at bestemmes i Loven. Det var altsaa endogsaa muligt, at der i de forskellige Stifter efter de forskellige Forhold, der maatte finde Sted, kunde efter Geistlighedens forskellige Ønsker tages en forskjellig Beslutning.

Formanden: Jeg maatte maaskee gjøre opmærksom paa, at af den Maade, hvorpaa disse Ændringsforslag ere stillede til Udcastet — navnlig, at der hvad § 1 angaaer er foreslaaet, at det andet Stykke af Paragraphen skulde udgaae, uden at der i Ændringsforslaget selv er sat Noget istedet, hvorved det skulde remplaceres i § 1, men det af den ærede Forslagsstiller er indbragt i § 2, saa at der altsaa ikke egentligt har fundet nogen Æmending af § 1 Sted —, deraf maatte vel følge, at jeg først maa sætte den ærede Landskingsmands Ændringsforslag til §§ 2, 3 og 4 under Afstemning; thi det kunde ellers, hvis man antog Forslaget til § 1 og ikke antog Forslaget til §§ 2, 3 og 4, hælde, at den anden Passus af § 1 aldeles ikke vilde komme ind i Lovforslaget eller Noget sættes istedetfor den.

Orsted: Ja, det er vistnok aldeles hensigtsmæssigt og vel næsten nødvendigt.

Cultusministeren: Da jeg ved den første Forhandling af det foreliggende Lovforslag i dette Thing var forhindret fra at være tilstede paa Grund af en i flere Dage fortsat Forhandling i det andet Thing, har jeg først idag Leilighed til at udtale mig om de Ættringer, der da fremkom, væsentligt fra den ærede Landskingsmand, der nu nylig havde Ordet, og hvorpaa de Ændringsforslag ere begrundede,